

REPUBLIKA E KOSOVËS
РЕПУБЛИКА КОСОВО – REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA THEMELORE E MITROVICËS

ОСНОВНИ СУД МИТРОВИЦА –BASIC COURT OF MITROVICA

K.br. 31/18

U IME NARODA

OSNOVNI SUD U MITROVICI – Odeljenje za teška krivična dela, Predsednik sudskog veća Tomislav Petrović, sa pravnom sekretaricom Jasminom Manojlović, u krivičnom predmetu protiv okrivljenog N.A. iz sela opština zbog krivičnog dela Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK, po Optužnici Osnovnog tužilaštva iz Mitrovice KT.1.br. 26/2018 od 04.04.2018. godine, koju zastupa Državni tužilac Ismet Ujkani, posle održanog početnog pretresa dana 19.07.2018. godine, u prisustvu oštećenog, a u odsustvu okrivljenog i Državnog tužioca Ismeta Ujkani, dana 20.07.2018. godine je javno objavio sledeću:

P R E S U D U

Okrivljeni N.A. od oca i majke rođene rođen godine u selu opština gde i živi, sa ličnim brojem državljanin Republike Kosova, penzioner, bivši službenik u selu , opština oženjen, otac, šestoro dece, završio osnovnu školu, srednjeg imovnog stanja, ranije osuđivan na kaznu zatvora u trajanju od 8 meseci, koju je izdržao,

Na osnovu člana 364 stav 1 podstava 1.1 Zakona o krivičnom postupku

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

Da je dana 12.06.2014. godine, kao u selu opština prekoračio granice svoje nadležnosti, a u nameri da drugom obezbedi imovinsku korist na taj način što je protivno administrativnom Uputstvu broj 03/12 i članu 4 stav 2 tog Uputstva izdao Izvod venčanih sa serijskim brojem..... sa brojem reference..... S.Đ. na osnovu neoverenih dokumenata,

- Čime bi počinio krivično delo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK.

Oštećeni J.M. se upućuje na građansku parnicu radi ostvarenja imovinsko-pravnog zahteva, te na pokretanje upravnog postupka radi poništaja Izvoda iz matične knjige venčanih koji je izdao optuženi.

Troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

O b r a z l o ž e n j e

Osnovno tužilaštvo u Mitrovici je podnelo Optužnicu KT.1.br. 26/2018 od 04.04.2018. godine Osnovnom sudu u Mitrovici-Odeljenju za teška krivična dela protiv okrivljenog N.A. zbog krivičnog dela Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK.

Osnovni sud u Mitrovici, kao nadležni sud u ovom predmetu, odredio je i održao početni pretres dana 19.07.2018. godine, na kome su bili prisutni Državni tužilac Osnovnog tužilaštva iz Mitrovice Ismet Ujkani, okrivljeni N.A. i sudski prevodilac Enis Korenica.

Optuženi N.A. je na početnom pretresu održanom u Osnovnom sudu u Mitrovici, nakon što mu je pročitana Optužnica KT.1.br. 26/18 od 04.04.2018. godine od strane Državnog tužioca priznao krivicu za krivično delo za koje ga optužnica tereti, odnosno za krivično delo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK.

Sud je razmotrio priznanje krivice od strane okrivljenog u skladu sa članom 248 ZKP, pa je našao da su ispunjeni zakonski uslovi za prihvatanje priznanja krivice u smislu da je priznanje dato dobrovoljno, ali da je to priznanje dato bez konsultacija sa braniocem u situaciji kada odbrana nije bila obavezna, te da je pod znakom pitanja da li okrivljeni razume prirodu i posledice priznanja krivice, to je sud našao da je priznanje krivice od strane optuženog irelevantno sa aspekta njegove krivične odgovornosti, a da to i takvo njegovo priznanje jeste podržano činjenicama opisanim u optužnici u onom delu gde je nesporno da je on izdao Izvod venčanih S.Đ. na osnovu istog Izvoda izdatog od organa Republike Srbije prisutnih na prostoru Kosova iz razloga koje će sud izneti u nastavku ove presude.

Međutim, sud je odlučio da optuženog N.A. oslobodi krivične odgovornosti iz razloga koji slede.

Ocenjujući dokaze koje je Tužilac priložio uz optužnicu i priznanje optuženog dato na početnom pretresu, sud je zaključio da se u konkretnom slučaju ne može prihvatiti teza optužbe i okrivljeni N.A. podvrći krivičnoj odgovornosti i to iz sledećih razloga:

Pre svega sud smatra da u konkretnom slučaju postoji pravna zabluda na strani optuženog. On je, ocena je suda, kao službeno lice postupio po zahtevu stranke, S.Đ. da joj izda Izvod iz matične knjige venčanih da bi ona u brakorazvodnoj parnici sa suprugom M.J. iz sela , opština pred sudom Republike Kosovo razvela brak i u tom postupku dobila alimentaciju za njeno dete rođeno u braku sa M.J. koji joj nije dobrovoljno pomogao u izdržavanju njihovog zajedničkog deteta, što se utvrđuje iz kasnije odluke Suda u Vučitrnu koji je razveo njihov brak i obavezao M.J. da daje izdržavanje svom detetu iz braka sa S.Đ. u iznosu od 150 eura. Optuženi je pri tome izdao Izvod iz matične knjige venčanih, a na osnovu

Izvoda venčanih izdatog od organa vlasti Republike Srbije prisutnih na prostoru Kosova. Ono što je bitno, optuženi je dakle izdao kosovski Izvod venačnih na osnovu srpskog Izvoda venčanih. Dakle, opušeni je izdao kosovski Izvod venačnih na osnovu braka koji postoji, ali koji nije zaključen pred organima Republike Kosovo. Dakle, optuženi nije izdao kosovski Izvod venčanih za brak koji ne postoji, već za brak koji postoji, koji je zaključen pred organima Republike Srbije prisutnima na prostoru Kosova. On je dakle, u neznanju, motivisan namerom da pomogne S.Đ. da ostvari zaštitu svojih prava pred kosovskim sudovima koji ne priznaju isprave izdate od strane srpskih organa prisutnih na Kosovu, dakle u neznanju i u pravnoj zabludi, izdao ispravu o postojanosti braka između ova dva lica a na osnovu isprave izdate od pređašnjih organa vlasti, organa koji su funkcionisali u okviru pravnog sistema Republike Srbije na prostoru Kosova.

Obziri humanosti pravnog sistema Kosova čine neminovnim da sud ukaže na činjenicu da se na prostoru Kosova, a posebno na severnom delu, u regionu Mitrovice, srpski narod i drugi narodi u ostvarivanju svojih zakonskih prava sukobljavaju sa preplitanjem političkih nesuglasica na relaciji institucija iz Prištine i onih iz Beograda. Vidna je netolerantnost u smislu nepriznavanja isprava jednih od strane drugih, ta realnost je najbolje pozanta licima koja imaju službeni kontakt sa ovakvom realnošću, kao što je to optuženi. Dakle radi se o velikom broju lica koji nailaze na ovakav problem dvovlašća. Tako i konkretno pravosudni i drugi organi koji funkcionišu u okviru pravnog sistema Republike Srbije na prostoru Kosova ne uvažavaju javne isprave izdate od organa vlasti koje funkcionišu pod ingerencijama institucija iz Prištine, a ovi na principima reciprociteta i retroazije negiraju postojanost, značaj i kredibilitet isprava izdatih od institucija Republike Srbije prisutnih na prostoru Kosova. Kad se ta činjenica dovede u vezu sa nastojanjima S.Đ. majke socijalno nezbrinutog deteta rođenog u braku koji je faktički, ali ne i pravo prestao da postoji obratila optuženom da joj izda, nazovimo ga tako, kosovski Izvod venčanih, da bi isti priložila uz tužbu pred kosovskim sudom radi ostvarenja prava na alimentaciju za svoje maloletno dete, naišla je na, po oceni suda, razumevanje optuženog N.A. koji je po oceni suda bio motivisan željom da pomogne nesrećnoj ženi znajući kuda ide njena namera. Pored toga sud veruje da je optuženi kao i svo stanovništvo, albansko i srpsko i drugo na prostoru Kosova, a posebno njegovom severnom delu u regionu Mitrovice, upoznato sa notornom činjenicom da se ostvarenje mnogih građanskih prava ne može doživeti na potpun način baš zbog inferiornog odnosa organa vlasti Kosova prema ispravama čije je izvorište u pravosudnom sistemu Republike Srbije i obratno. Taj problem je vrlo prisutan i danas, na žalost svih stanovnika kosovskog prostora i šire.

U jednoj napred opisanoj realnosti sud smatra da nema mesta krivičnoj odgovornosti optuženog, a to pre svega zato što radnje koje je on preduzeo, a Tužilac okarakterisao kao radnje izvršenja krivičnog dela ne mogu se podvesti pod pojam radnje izvršenja krivičnog dela opisanih u članu 422 stav 1 Krivičnog zakona Republike Kosova. To pre svega zato što odredba stava 1 člana 422 KZRK kaže, citira se: „Ovlašćeno lice, koje koristeći se svojim položajem ili ovlašćenjem, prekorači granice svog ovlašćenja ili ne sprovede svoje dužnosti, sa namerom da stekne korist za sebe ili drugog, ili da izazove štetu ili ozbiljnu povredu prava drugog, kazniće se“.

Sa prednjim u vezi sud prihvata stanoviše teorije pozitivnog prava, a koje stanovište kaže da opšti pojam zloupotrebe je osnova i za određivanje krivičnog dela Zloupotreba službenog položaja, ali krivično-pravni pojam zloupotrebe nije identičan sa njenim opštim pojmom. Svaka zloupotreba službene dužnosti, stanovište je pozitivnog prava, nije krivično delo, ona može predstavljati povredu za koju postoji disciplinska ili druga odgovornost, ali ne i krivična odgovornost. Teorija pozitivnog prava dalje kaže da krivično-pravni pojam zloupotrebe službenog položaja je po pravilu vezan za nameru učinioca (službenog lica) da u vršenju službe sebi ili drugom pribavi imovinsku ili drugu korist, odnosno da drugom nanese kakvu štetu. Ta namera ostvaruje se različitim radnjama, od kojih su neke elementi opšteg pojma krivičnog dela Zloupotrebe službenog položaja, a neke su elementi drugih krivičnih dela protiv službene dužnosti koje takođe imaju karakter zloupotrebe. Prednji stavovi pozitivnog prava se naglašavaju iz razloga što sud smatra da u konkretnom slučaju kod optuženog N.A. postoji samo namera da pomogne S.Đ. da traži sudsku zaštitu svojih prava odnosno prava deteta na alimentaciju pred pravosudnim organima Republike Kosovo, a da zbog neprihvatanja tih, kosovskih sudova Izvoda venčanih izdatih od organa koji funkcionišu u okviru pravosudnog sistema Republike Srbije. U toj i takvoj realnosti sud ne nalazi postojanost zloupotrebe službenog položaja od strane optuženog ni u objektivnom, ni u subjektivnom smislu. U objektivnom smislu bi ta zloupotreba postojala kada bi optuženi prekoračio granice svojih ovlašćenja i izdao Izvod venčanih za brak koji ne postoji. U konkretnom slučaju, taj brak postoji, on se dokazuje ispravom organa Republike Srbije. U subjektivnom smislu zloupotreba bi postojala kada bi optuženi preduzeo radnju izdavanja Izvoda iz matične knjige venčanih u okviru granica svog ovlašćenja, a da pri tome nije motivisan namerom da pomogne nesrećnoj ženi, nego nekim drugim ciljevima vezanim za svoj interes ili interes drugog lica. Ono što je po oceni suda bitno i što opredeljuje odluku o oslobađanju okrivljenog od odgovornosti je nedostatak subjektivnog elementa u biću ovog krivičnog dela. Nema štete ni po koga, nesrećna žena samo dobija šansu da zaštititi prava svog deteta pred sudom Kosova, da dobije pomoć u njegovom izdržavanju, a njen suprug će biti obavezan na ispunjenje svoje zakonske obaveze koju u ovom slučaju nije poštovao. U toj realnosti sud ne vidi u čemu je ugroženo bilo čije i bilo koje pravo.

Sud dalje smatra da slučaj nije podvodiv pod pojam krivično-pravnog rešavanja, već da pripada upravno-pravnoj materiji. U upravnom postupku lica koja za to imaju opravdan pravni interes mogla su i mogu da kod drugostepenog upravnog organa, a kasnije i u upravnom sporu ostvare sudsku zaštitu traženjem poništaja isprave koju je okrivljeni izdao tj. Izvoda iz matične knjige venčanih o postojanju braka zaključenog pred organima Kosova između S.Đ. i M.J.. Sud veruje da je u upravnom postupku moguće da dođe do jedne, po S.Đ. negativne odluke u smislu da joj se u tom upravnom postupku oduzme jedan takav Izvod venčanih izdat od organa Kosova. To bi je sprečilo da traži zaštitu prava na alimentaciju svog deteta, ali takva realnost se ne bi mogla pripisati u krivnju ni organima upravnog postupka ni pravosudnim organima, jer i jedni i drugi, na žalost svih ljudi kosovskog prostora, bivaju ometeni u svom radu, što daje refleksiju na ostvarenje osnovnih ljudskih prava naroda Kosova na način i po postupku svojstvenom ostatku savremenog sveta.

Ono što je sudu bitno, to je da u nastaloj realnosti koju okrivljeni ne spori ni u jednom segmentu ne nalazi u njegovim radnjama ona potrebna svojstva radnje izvršenja krivičnog dela koju u svojoj diskripciji sadrži stav 1 člana 422 Krivičnog zakona Republike Kosova i koja radnja bi u svojoj postojanosti činila elemenat bića krivičnog dela Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja. Radnja kao konstitutivni elemenat bića svakog krivičnog dela ako nije saobrazna opisu radnje izvršenja koju daje Krivični zakon nije radnja tog krivičnog dela. Radnja je konstitutivni elemenat svakog, pa i ovog krivičnog dela i tamo gde ona nedostaje ne postoji ni krivično delo. Ta i takva radnja ne postoji u konkretnom slučaju na strani optuženog, pa ga je zato sud oslobodio krivične odgovornosti.

Sud smatra da je i priznanje okrivljenog posledica njegove potpune pravne neobrazovanosti, ali naravno obziri humanosti pravnog sistema Kosova očekuju savestnost organa postupka da neznanje pravno neukih stranaka, čak i onda kad se deklarišu u korist sopstvene štete, ne prihvate na način koji stvara potporu krivičnoj odgovornosti.

Činjenica da je okrivljeni ranije osuđivan i da je Tužilac sudu dostavio dokaze o tome ne mogu da opredele sadržaj ove sudske odluke iz razloga iznetih u obrazloženju iste.

Iz napred iznetih razloga odlučeno je kao u izreci presude.

Sud nije odlučivao o imovinsko-pravnom zahtevu oštećenog, jer on takav zahtev nije ni postavio tokom krivičnog postupka. Sud ga je uputio na građansku parnicu ako smatra da mu je naneta šteta time što ga je sud u Vučitrnu obavezao da daje izdržavanje svom detetu, te da pokrene upravni postupak radi poništaja Izvoda iz matične knjige venčanih koji je izdao optuženi, ako proceni da je to u njegovom interesu.

Saglasno odluci da se optuženi oslobodi od krivične odgovornosti, sud je odlučio da troškovi krivičnog postupka u ovoj krivično-pravnoj stvari padnu na teret budžetskih sredstava suda.

OSNOVNI SUD U MITROVICI
Odeljenje za teška krivična dela
K.br. 31/18, dana: 20.07.2018. godine

Pravna sekretarica,
Jasmina Manojlović

PREDSEDNIK SUDSKOG VEĆA,
Tomislav Petrović

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude može se uložiti žalba u roku od 15 dana od dana prijema presude Apelacionom sudu u Prištini, a preko ovog suda. Žalba se mora predati u dovoljnom broju primeraka i to, za drugu stranu, a jedan primerak za sud.